

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/25/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314201256
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2014:8314201256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Andrejom Lukáčom v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s., IČO: 35697270 so sídlom Metodova 8, Bratislava, proti odporcovi odporcovi V. C., N.. XX.XX.XXXX, A. S., V. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, IČO: 42264154 so sídlom Petrovská 10, Skalica, zast. advokátom JUDr. Jozefom Kempom, Námestie Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob o zaplatenie 78,00 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd návrhu zamieťa.

Súd náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Súd náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 24.04.2013 sa navrhovateľ domáhal, aby zaviazal odporcu k úhrade 153,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 07.12.2012 do zaplatenia a trov konania.

V priebehu konania advokát JUDr. Jozef Kemp na základe plnomocenstva súdu oznámil, že do konania na strane odporcu vstupuje vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, Skalica, IČO: 42264154.

Súd po vykonaní dokazovania rozsudkom zo dňa 11.11.2013, č. k. XXC/XXX/XXXX - 55 vo veci rozhodol tak, že odporcu zaviazal k úhrade 75,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 07.12.2012 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že ohľadom zvyšku nároku navrhovateľa nárok vylúčil na samostatné konanie v ktorom rozhodne aj o trovách konania.

Navrhovateľ, odporca a vedľajší účastník sa na pojednávanie nedostavili, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti.

V rámci dokazovania súd sa oboznámil s vyjadrením navrhovateľa, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 12.03.2014 uviedol, že žiada, aby súd konal v jeho neprítomnosti a zaviazal odporcu k úhrade pohľadávky s prísl. v zmysle podaného návrhu.

Zo Zmlúv o poskytovaní verejných služieb uzavretých medzi účastníkmi konania dňa 11.07.2012 a 02.08.2012 pod č. P. P. Č.. P. a Dodatkov k nim vyplýva, že odporcovi boli vypožičané 2 ks SIM kariet, ktoré mu umožňujú využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom, pričom SIM kartám boli priradené telefónne čísla XXXX XXXXXX P. XXXX XXXXXX a zároveň mu boli odpredané 2 ks mobilných telefónov zn. Nokia C1-01 za kúpnu cenu 1,00 eur u každého, pričom ich hodnota u každého predstavovala sumu 40,00 eur. Odporca sa zaviazal s navrhovateľom zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a využívať poskytované služby a za tieto riadne a včas platiť.

Z faktúr vystavených na meno odporcu dňa 26.07.2012 č. 5172295967 na sumu 28,24 eur splatnú 09.08.2012, dňa 26.08.2012 č. 5175760785 na sumu 1,33 eur splatnú 09.09.2012, dňa 26.08.2012 č. 5175771078 na sumu 10,00 eur splatnú 09.09.2012, dňa 26.08.2012 č. 5175772137 na sumu 28,08 eur splatnú 09.09.2012, dňa 26.09.2012 č. 5179292098 na sumu 3,98 eur splatnú 10.10.2012 a dňa 26.09.2012 č. 5179292656 na sumu 3,98 eur splatnú 10.10.2012 vyplýva, že odporca za obdobie júl 2012 - september 2012 za poskytnuté služby mal uhradiť 75,61 eur.

Z Pokusu o pokonávku zo dňa 22.11.2012 adresovaného odporcovi vyplýva, že tento navrhovateľovi dlhuje z titulu neuhradenia riadne vyúčtovanej ceny za poskytnuté telekomunikačné služby sumu 75,61 eur a zmluvnú pokutu vo výške 78,00 eur a v prípade mimosúdneho vymáhania poplatok za mimosúdne vymáhanie 12,29 eur, celkové 165,90 eur, ktoré ma uhradiť najneskôr do 06.12.2012. V prípade, že v stanovenej lehote tak neučiní, bude dlžná suma, vrátane príslušenstva, vymáhaná súdne.

Z rozsudku XXC/XXX/XXXX - 55 vyplýva, že súd zaviazal odporcu k úhrade 75,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 07.12.2012 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľ sa pritom domáhal, aby súd zaviazal odporcu aj k úhrade škody, ktorá mu vznikla tým, že odporcovi odpredal 2 ks mobilných telefónov zn. Nokia C1-01 za kúpnu cenu 2,00 eur, pričom ich hodnota predstavovala sumu 80,00 eur. Takže tým, že odporca nezotrval v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov, spôsobil mu škodu vo výške 80,00 eur. Tým, že odporca nezotrval v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov spôsobil navrhovateľovi škodu vo výške 78,0 eur. Súd vzhľadom na to, že navrhovateľ v tomto štádiu konania nárok na náhradu škody nepreukázal, súd v tejto časti vylúčil na samostatné konanie.

Ohľadom náhrady škody, navrhovateľ po tom, ako mu súdy zamietli žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že a) predmetné ustanovenie (o dojednanej zmluvnej pokute) bolo vyhlásené za neprípustné pre jeho neprijateľnosť, b) vzhľadom na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 je tu daná podľa § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplatenie týchto zmluvných pokút, c) je daná viazanosť ostatných súdov vyhlásením zmluvnej pokuty za neprijateľnú, pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tak, že už nepožaduje zaplatenie zmluvnej pokuty ale náhradu škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. V prejednávanej veci je tento rozdiel 78,00 eur a tento rozdiel považuje navrhovateľ za škodu vzniknutú porušením povinnosti odporcu.

Navrhovateľ v žalobe poukazuje na čl. I. bod 1.3 Dodatku k Zmluve o pripojení, podľa ktorého - Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou na mobilný telefón len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu, ako aj obsahu Prílohy č. 1 Dodatku, by spôsobilo, že Podniku by vznikla škoda minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu.

Zo skutkového vymedzenia nároku navrhovateľa na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti odporcu zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa

§ 420 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti je 1.) protiprávny úkon, 2.) spôsobenie škody, 3.) príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, 4.) zavinenie.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností. Ide o takzvanú zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Zodpovednosť môže vzniknúť aj z porušenia iných zákonom uložených povinností, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti.

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených 4 predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

V danej veci zo strany navrhovateľa nesúceho dôkazné bremeno nebolo preukázané splnenie predpokladu uvedeného v bode 1, t. j. protiprávneho úkonu. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby súd ma za to, že navrhovateľ nepreukázal, že odporca v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu 24 mesiacov.

Spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v Článku 4 (Doba platnosti a ukončenie Zmluvy) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb (ďalej len VP), ktoré sú súčasťou zmluvy.

Podľa bodu 4 týchto VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

Podľa Článku 2 VP (Zmluva o pripojení. Aktivácia Služieb) bodu 2.1 - spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe.

Podľa Článku 2 bodu 2.6 VP - zmluva je uzatvorená dňom jej podpísania.

Podľa § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka - písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

Navrhovateľ písomné ukončenie uzavretej Zmluvy o pripojení nepreukázal a ani zo strany odporcu súd nemal preukázané, že by takúto listinu od navrhovateľa obdržal. Keďže platné ukončenie zmluvy s odporcom preukázané nebolo a odporca svoj záväzok zotrvania v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov splnil (na tom nič nemení, že faktúrou je účtovaný poplatok za odpojenie, pretože odpojenie nie je uvedené medzi spôsobmi zániku zmluvy), nie je daný predpoklad vzniku škody.

Podľa § 442 ods.1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Občiansky zákonník nedefinuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, s. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedenie veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, s. 153).

To, čo ušlo (ušlý zisk), je ujmou spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971, s. 152).

Navrhovateľ v žalobe tvrdí, že mu vznikla škoda pozostávajúca z rozdielu medzi trhovou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Aj v prípade, že by zo strany odporcu došlo k protiprávnemu úkonu, k uvedenej škode (napriek deklarácii uvedenej v bode 3.7 Dodatku) by nedošlo. Za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky navrhovateľa tento predáva mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú cenu. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilného telefónu, nie je následkom tvrdeného avšak nepreukázaného protiprávneho úkonu odporcu, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi navrhovateľom a odporcom. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany navrhovateľa reparaovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu s odporcom vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku navrhovateľa nedošlo, pretože tento za mobilný telefón obdržal dojednanú kúpnu cenu.

S vyššie uvedeným záverom je spojené aj nesplnenie tretieho predpokladu pre vznik škody (kauzálny nexus), pretože aj v prípade preukázania nezotrvania odporcu v zmluvnom záväzku po určitú dobu jej zavinením, dôvodom zmenšenia majetku navrhovateľa, to jest ním uplatnenej škody by nebol tento protiprávny úkon, ale kúpna zmluva uzavretá s odporkyňou, na základe ktorej navrhovateľ obdržal dojednanú kúpnu cenu.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv

spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzené anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

S prihladením na ustanovenie § 53a ods.1 OZ súd nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Na základe uvedených skutočností súd návrh ohľadom zvyšku nároku navrhovateľa, t. j. v časti o náhradu škody vo výške 78,00 eur s prísl. zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V danej veci účastníci boli rovnako úspešní, preto súd náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z nich.

O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Vedľajší účastník náhradu trov konania v zákonnej lehote neuplatnil, preto súd mu ich nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou Okresného súdu Humenné.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).